

1 Aké sú druhy lehôt v občianskoprávných konaniach?

V súdnom poriadku sa uvádza množstvo rôznych lehôt.

Tieto lehoty možno rozdeliť do dvoch kategórií: čakacie lehoty a prekluzívne lehoty.

Čakacie lehoty sú lehoty, ktoré musia uplynúť. Inými slovami, na to, aby bol právny úkon vykonaný právoplatne, je potrebné počkať, kým tieto lehoty uplynú.

Príkladom čakacej lehoty je **lehota na predvolanie**. Medzi dátumom doručenia predvolania a predbežným pojednávaním sa musí dodržať „lehota na predvolanie“: osem dní pre predvolanie v hlavnom konaní (občianskoprávne veci) a dva dni pre predvolanie v konaní o nariadení predbežného opatrenia.

Prekluzívne lehoty sú lehoty, v ktorých je potrebné vykonať právny úkon, a to najneskôr v posledný deň lehoty, tzv. *dies ad quem*. V opačnom prípade právo vykonať uvedený právny úkon zaniká.

K príkladom prekluzívnej lehoty patria lehoty na podanie súdneho odvolania, t. j.:

lehota jeden mesiac na podanie odvolania (článok 1051 súdneho poriadku) proti kontradiktórnemu rozsudku, ktorá začína plynúť od doručenia uvedeného rozsudku,

lehota jeden mesiac na podanie odporu (článok 1048 súdneho poriadku) proti rozsudku pre zmeškanie, ktorá začína plynúť od doručenia uvedeného rozsudku,

lehota tri mesiace na podanie odvolania na kasačný súd (článok 1073 súdneho poriadku),

lehota tri mesiace na podanie návrhu tretej osoby na zmenu rozhodnutia (článok 1129 súdneho poriadku),

lehota tridsať dní na podanie odporu s cieľom zbaviť sudcu spôsobilosti (článok 1142 súdneho poriadku),

lehota šesť mesiacov pre občianske žaloby (článok 1136 súdneho poriadku).

Lehota na predvolanie je teda čakacia lehota.

V článku 707 súdneho poriadku je bežná lehota na predvolanie v hlavnom konaní stanovená na osem dní pre osoby, ktoré majú bydlisko alebo miesto pobytu v Belgicku.

To isté platí:

keď je predvolanie doručené v Belgicku na adresu zvolenú na doručovanie písomností;

keď osoba, ktorej je predvolanie doručené, nemá známe bydlisko ani miesto pobytu v Belgicku ani v zahraničí;

keď je predvolanie pre účastníka konania, ktorý má bydlisko v zahraničí, doručené osobne v Belgicku.

Lehota na predvolanie v konaní o nariadení predbežného opatrenia je skrátená na dva dni (**článok 1035 súdneho poriadku**). Lehota na predvolanie pred **sudcu pre obstarávanie majetku** je takisto dva dni, pokiaľ tento sudca zasadá ako v konaní o nariadení predbežného opatrenia.

Keď predvolaný účastník konania nemá bydlisko, miesto pobytu ani adresu zvolenú na doručovanie písomností v Belgicku, uvedené „základné lehoty“ osem dní a dva dni sa predlžia v súlade s **článkom 55 súdneho poriadku**.

Lehota je teda (osem dní alebo dva dni + ...):

1° pätnásť dní, keď má účastník konania miesto pobytu v susednej krajine alebo v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie;

2° tridsať dní, keď má miesto pobytu v inej krajine Európy;

3° osemdesiat dní, keď má miesto pobytu v inej časti sveta.

Toto predĺženie lehoty však musí byť stanovené zákonom. Pre predvolanie v hlavnom konaní je stanovené v **článku 709 súdneho poriadku** a pre predvolanie v konaní o nariadení predbežného opatrenia je stanovené v **článku 1035 súdneho poriadku**.

V osobitných prípadoch môže byť potrebné pristúpiť k predvolaniu veľmi rýchlo. Za takýchto okolností je možné podať žiadosť o skrátenie lehôt na príslušný súd prostredníctvom advokáta alebo súdneho úradníka. (**článok 708 súdneho poriadku** pre hlavné konanie, **článok 1036 súdneho poriadku** pre konanie o nariadení predbežného opatrenia).

Pri doručovaní predvolania súdny úradník priloží k predvolaniu kópiu rozhodnutia s cieľom informovať predvolaného účastníka konania o povolení skrátiť lehotu na predvolanie.

Jedným z hlavných aspektov lehoty je jej **výpočet**. Postup na tento účel je stanovený v **článkoch 48 až 57 súdneho poriadku** (t. j. kapitola VIII prvej časti súdneho poriadku) (pozri nižšie).

Tieto články sa zaoberajú všeobecnými otázkami (články 48 a 49), prekluzívnymi lehotami (článok 50 ods. 1), **výpočtom** lehôt (článok 52 a článok 53 ods. 1, ako aj články 53a, 54 a 57), situáciami **vyššej moci**, **predĺžením lehoty** (článok 50 druhý odsek, článok 51, článok 53 druhý odsek a článok 55) a prípadom prerušenia v dôsledku úmrtia jedného z účastníkov konania (článok 56).

2 Zoznam jednotlivých dní, ktoré sa považujú za dni pracovného pokoja v zmysle nariadenia (EHS, Euratom) č. 1182/71 z 3. júna 1971.

1. január (Nový rok),

Veľká noc a Veľkonočný pondelok (pohyblivé dátumy),

1. máj (Sviatok práce),

Nanebovstúpenie Pána (šiesty štvrtok po Veľkej noci),

Turíce a Svätodušný pondelok (siedma nedeľa a siedmy pondelok po Veľkej noci),

Štátny sviatok: 21. júl,

15. august (Nanebovzatie Panny Márie),

1. november (Sviatok všetkých svätých),

11. november (prímerie 1918),

25. december (Vianoce).

Tento zoznam **nie** je uvedený v súdnom poriadku.

3 Aké sú všeobecné pravidlá, ktoré sa vzťahujú na lehoty jednotlivých občianskoprávných konaní?

Pozri otázku 1 (vyššie).

4 Ak sa nejaký úkon alebo formalita musia vykonať v rámci stanovenej lehoty, kedy začína táto lehota plynúť?

Dies a quo (deň úkonu alebo udalosti, od ktorej sa začína počítať lehota) spravidla NIE je zahrnutý do lehoty, ale *dies ad quem* (posledný deň) je do nej zahrnutý („*dies a quo non computatur in termino*“).

Článok 52 súdneho poriadku: „Lehota sa počíta od polnoci do polnoci. Počíta sa odo dňa nasledujúceho po dni úkonu alebo udalosti, ktoré ju spúšťajú, a zahŕňa všetky dni, aj sobotu, nedeľu a štátne sviatky.“

Lehota teda nezačína plynúť v deň doručenia predvolania alebo rozsudku (*dies a quo*), ale nasledujúci deň (presnejšie od polnoci nasledujúceho dňa). Napríklad: ak je predvolanie doručené v pondelok 4. mája (*dies a quo*), **lehota na predvolanie** začína plynúť v utorok 5. mája. Inými slovami, prvým dňom osemdňovej lehoty je utorok 5. mája.

Ak 4. máj pripadne na piatok, lehota na predvolanie začína plynúť v sobotu 5. mája. Prvý deň lehoty na predvolanie totiž môže pripadnúť na sobotu, nedeľu alebo štátny sviatok.

5 Je možné ovplyvniť alebo zmeniť začiatok plynutia lehoty spôsobom zaslania alebo doručenia písomností (osobným doručením súdnym doručovateľom alebo poštou)?

A/Doručenie súdnym úradníkom:

Podľa článku 57 súdneho poriadku lehota na podanie odporu, odvolania alebo odvolania na kasačný súd plynie od doručenia rozhodnutia osobe alebo na adresu jej bydliska, prípadne od podania alebo uloženia kópie, ako sa uvádza v **článkoch 38 a 40**, pokiaľ sa zákonom nestanovuje inak.

Pokiaľ ide o osoby, ktoré v Belgicku nemajú bydlisko, miesto pobytu ani adresu zvolenú na doručovanie písomností a ktorým sa nedoručuje osobne, lehota plynie od podania kópie oznámenia na pošte, prípadne kráľovskému prokurátorovi.

V prípade nespôsobilých osôb lehota začína plynúť až od doručenia rozhodnutia ich zákonnému zástupcovi.

B/Doručenie v papierovej forme (poštou):

Pokiaľ sa zákonom nestanovuje inak, podľa článku 53a súdneho poriadku sa lehoty, ktoré pre adresáta začínajú plynúť od doručenia v papierovej forme, počítajú takto:

keď sa doručenie vykonalo súdnym listom alebo doporučeným listom s doručenkou, lehota sa počíta od prvého dňa nasledujúceho po dni predloženia listu v bydlisku adresáta, prípadne v mieste jeho pobytu alebo na adrese zvolenej na doručovanie písomností;

keď sa doručenie vykonalo doporučeným listom alebo bežným listom, lehota sa počíta od tretieho pracovného dňa nasledujúceho po dni podania listu na poštu, pokiaľ adresát nepreukáže opak;

keď sa doručenie vykonalo s doručenkou s dátumom, lehota sa počíta od nasledujúceho dňa.

6 Ak lehota začína plynúť okamihom vyskytnutia udalosti, započítava sa do lehoty aj deň, kedy sa udalosť vyskytla?

Dies a quo (deň úkonu alebo udalosti, ktoré spúšťajú lehotu) spravidla NIE je zahrnutý do lehoty, ale *dies ad quem* (posledný deň alebo deň uplynutia lehoty) JE do nej zahrnutý.

DIES A QUO:

Článok 52 súdneho poriadku: „Lehota sa počíta od polnoci do polnoci. Počíta sa odo dňa nasledujúceho po dni úkonu alebo udalosti, ktoré ju spúšťajú, a zahŕňa všetky dni, aj sobotu, nedeľu a štátne sviatky.“

Lehota teda nezačína plynúť v deň doručenia predvolania alebo rozsudku (*dies a quo*), ale nasledujúci deň (presnejšie od polnoci).

Napríklad: ak je predvolanie doručené v pondelok 4. mája (*dies a quo*), **lehota na predvolanie** začína plynúť v utorok 5. mája. Inými slovami, prvým dňom osemdňovej lehoty je utorok 5. mája.

Ak 4. máj pripadne na piatok, lehota na predvolanie začína plynúť v sobotu 5. mája. Prvý deň lehoty na predvolanie totiž môže pripadnúť na sobotu, nedeľu alebo štátny sviatok.

DIES AD QUEM:

Článok 53 súdneho poriadku: „Deň uplynutia lehoty je zahrnutý v lehote“. Keď však tento deň pripadne na sobotu, nedeľu alebo **štátny sviatok**, deň uplynutia platnosti sa presunie na najbližší pracovný deň.“

Dies ad quem je deň uplynutia lehoty. Je zahrnutý do lehoty, čo znamená, že je jej posledným dňom.

Ak však tento *dies ad quem* pripadne na sobotu, nedeľu alebo štátny sviatok, deň uplynutia lehoty sa presunie na nasledujúci pracovný deň.

7 Ak je lehota vyjadrená v dňoch, započítavajú sa do uvedeného počtu dní kalendárne dni alebo len pracovné dni?

Podľa článku 52 súdneho poriadku sa lehota počíta od polnoci do polnoci. Počíta sa odo dňa nasledujúceho po dni úkonu alebo udalosti, ktoré ju spúšťajú, a zahŕňa všetky dni, aj sobotu, nedeľu a štátne sviatky.“

Úkon však môže byť právoplatne vykonaný na podateľni len v dňoch a hodinách, počas ktorých musí byť táto podateľňa otvorená pre verejnosť, pokiaľ sa nevykonala elektronicky.

Musia sa teda brať do úvahy **kalendárne dni**.

8 Ak je táto lehota vyjadrená v týždňoch, v mesiacoch alebo v rokoch?

Podľa článku 54 súdneho poriadku sa lehota stanovená v mesiacoch alebo rokoch počíta od určitého dňa v mesiaci po deň, ktorý predchádza rovnakému dňu v mesiaci.

Tento článok sa vzťahuje iba na lehoty stanovené v mesiacoch alebo rokoch (napr. lehota na podanie odporu alebo odvolania: jeden mesiac) a ak sa vykladá spoločne s článkom 53 súdneho poriadku, znamená, že napríklad lehota jeden mesiac nie je vždy 30 alebo 31 dní, ale môže byť aj dlhšia alebo kratšia.

„Určitý deň v mesiaci“ je potrebné chápať ako prvý deň lehoty, teda deň nasledujúci po dni doručenia.

9 Kedy uplynie lehota, ak je vyjadrená v týždňoch, v mesiacoch alebo v rokoch?

Podľa článku 53 prvého odseku súdneho poriadku je deň uplynutia lehoty (čiže *dies ad quem*) zahrnutý do lehoty.

10 Ak posledný deň lehoty pripadá na sobotu, nedeľu, štátny sviatok alebo deň pracovného pokoja, predlžuje sa lehota do prvého nasledujúceho pracovného dňa?

Podľa článku 53 druhého odseku súdneho poriadku sa však stanovuje, že keď tento deň pripadne na sobotu, nedeľu alebo štátny sviatok, deň uplynutia lehoty sa presunie na najbližší pracovný deň.

11 Existujú nejaké okolnosti, za ktorých sa lehota predlžuje? Za akých podmienok sa môže uplatniť predĺženie?

a/Lehoty, ktorých nedodrzaním nezaniká nárok:

V článku 49 súdneho poriadku sa uvádza, že lehoty sú stanovené zákonom a že sudca ich stanovuje len v prípade, keď to povoľuje zákon.

Podľa článku 51 súdneho poriadku sudca môže pred dňom uplynutia lehoty skrátiť alebo predĺžiť lehotu, ktorej nedodrzaním nezaniká nárok. Pokiaľ sa v zákone nestanovuje inak, predĺženie nesmie byť dlhšie ako počiatočná lehota a nie je povolené žiadne ďalšie predĺženie, ak na to neexistujú závažné dôvody a ak sa to neuskutoční odôvodneným rozhodnutím.

b/Osoba, ktoré nemá v Belgicku bydlisko, miesto pobytu ani adresu zvolenú na doručovanie písomností:

Podľa článku 55 súdneho poriadku, ak sa zákonom stanovuje, že lehoty uložené účastníkovi konania, ktorý nemá bydlisko, miesto pobytu ani adresu zvolenú na doručovanie písomností v Belgicku, sa musia predĺžiť, toto predĺženie je:

pätnásť dní, keď má účastník konania pobyt v susednej krajine alebo v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie;

tridsať dní, keď má pobyt v inej krajine Európy;

osemdesiat dní, keď má pobyt v inej časti sveta.

c/Počas justičných prázdnin:

Podľa článku 50 druhého odseku súdneho poriadku sa lehota na podanie odvolania alebo odporu stanovená v článku 1048, článku 1051 a článku 1253c písm. c) a d) začína a končí počas justičných prázdnin, predĺži sa až do pätnásteho dňa nového justičného roka.

Justičné prázdniny trvajú od 1. júla do 31. augusta každého roka.

Ak sa lehota na podanie odporu alebo odvolania začína alebo končí v tomto období, deň *dies ad quem* pre túto lehotu sa predĺži do 15. septembra.

Príklad 1: rozsudok sa doručí 30. júna (*dies a quo*). Lehota začína plynúť 1. júla a končí sa 31. júla (*dies ad quem*).

Príklad 2: rozsudok sa doručí 31. júla (*dies a quo*). Lehota začína plynúť 1. augusta a končí sa 31. augusta (*dies ad quem*).

V oboch prípadoch prvý deň lehoty, ako aj deň *dies ad quem* prípadnú na obdobie justičných prázdnin, a preto sa lehota predĺži do 15. septembra, čo je posledný deň, keď možno doručiť odvolanie alebo odpor.

Príklad 3: rozsudok sa doručí 29. júna. Lehota začína plynúť 30. júna. Deň *dies ad quem* prípadne na 29. júla.

Príklad 4: rozsudok sa doručí 1. augusta. Lehota začína plynúť 2. augusta. Deň *dies ad quem* prípadne na 1. septembra.

V oboch prípadoch prvý deň lehoty, ako aj deň *dies ad quem* prípadnú na obdobie mimo justičných prázdnin, a preto sa lehota nepredĺži do 15. septembra.

Je potrebné upozorniť na uplatňovanie článku 50 druhého odseku (predĺženie justičných prázdnin) a článku 53 druhého odseku súdneho poriadku (presunutie dňa uplynutia lehoty na najbližší pracovný deň, keď prípadne na sobotu, nedeľu alebo štátny sviatok), inak povedané, keď posledný deň justičných prázdnin, t. j. 31. august, prípadne na sobotu alebo nedeľu a posledný deň lehoty (*dies ad quem*) prípadne na 31. augusta.

Je potrebné najskôr uplatniť článok 50 druhý odsek súdneho poriadku, a potom prípadne uplatniť článok 53 druhý odsek súdneho poriadku.

Hypotéza:

Úkon je doručený 31. júla. Lehota na podanie odporu alebo odvolania plynie od 1. augusta do 31. augusta. Dátum 31. august prípadne na sobotu alebo nedeľu.

Podľa článku 50 druhého odseku súdneho poriadku prvý a posledný deň lehoty prípadnú na obdobie justičných prázdnin, čo si vyžaduje predĺženie lehoty do 15. septembra.

Len ak 15. september prípadne na sobotu alebo nedeľu, bude sa môcť uplatniť článok 53 druhý odsek súdneho poriadku a posledný deň lehoty sa presunie na pondelok.

d/Smrť účastníka konania, ktorý môže podať odpor, odvolanie alebo odvolanie na kasačný súd:

Podľa článku 56 súdneho poriadku sa smrťou účastníka konania preruší plynutie lehoty na podanie odporu, odvolania alebo odvolania na kasačný súd, ktorá bola tomuto účastníkovi udelená.

Plynutie tejto lehoty bude pokračovať až po novom doručení rozhodnutia do miesta bydliska zosnulého a začne sa počítať od uplynutia lehôt na vyhotovenie súpisu a na jeho zváženie, ak bolo rozhodnutie doručené pred uplynutím týchto lehôt.

Rozhodnutie možno doručiť spoločne dedičom bez uvedenia ich mien a postavenia. Ak sa však zdá, že zainteresovaná osoba nevedela o doručení, môže byť oslobodená od uplynutia lehoty vyplývajúceho z uplynutia lehoty na podanie odvolania.

12 Aké sú lehoty na odvolanie?

Vo všeobecnosti platí, že podľa článku 1050 súdneho poriadku možno vo všetkých veciach podať odvolanie ihneď po vyhlásení rozsudku, aj keď ide o rozsudok vydaný pre zmeškanie. Proti rozhodnutiu vydanému vo veci právomoci alebo, pokiaľ sa zákonom nestanovuje inak, proti predbežnému rozhodnutiu možno podať odvolanie iba s odvolaním proti konečnému rozsudku.

Podľa článku 1051 súdneho poriadku je lehota na podanie odvolania jeden mesiac od doručenia rozsudku alebo od jeho oznámenia vykonaného v súlade s článkom 792 druhým a tretím odsekom. V súlade s článkom 1054 súdneho poriadku však odporca môže kedykoľvek podať na odvolací súd krížové odvolanie proti všetkým predmetným účastníkom konania, a to aj v prípade, že rozsudok doručila bez výhrad alebo že s ním pred jeho doručением súhlasila.

13 Môže súd zmeniť lehotu, najmä lehotu týkajúcu sa dostavenia sa na súd alebo stanoviť osobitný dátum na dostavenie sa?

Podľa článku 51 súdneho poriadku môže sudca pred dňom uplynutia lehoty skrátiť alebo predĺžiť lehotu, ktorej nedodržaním nezaniká nárok. Pokiaľ sa zákonom nestanovuje inak, predĺženie nesmie byť dlhšie ako pôvodná lehota a nie je povolené žiadne ďalšie predĺženie, ak na to neexistujú závažné dôvody a ak sa to neuskutoční odôvodneným rozhodnutím.

14 Ak sa úkon určený účastníkovi, ktorý má pobyt v mieste, kde by mal právo na predĺženie lehoty, oznámi v mieste, kde osoby, ktoré tam majú pobyt, nemajú právo na predĺženie lehoty, stráca táto osoba právo na uvedené predĺženie lehoty?

Článok 55 súdneho poriadku bol zavedený najmä pre tohto účastníka konania. Keď tento účastník konania spĺňa podmienky stanovené v tomto článku, môže využiť výhodu, ktorú poskytuje toto ustanovenie.

15 Aké sú dôsledky nedodržania lehôt?

Podľa článku 50 prvého odseku súdneho poriadku sa lehota, ktorej nedodržaním zaniká nárok, nemôže skrátiť ani predĺžiť, a to ani v prípade súhlasu účastníkov konania, pokiaľ sa jej nedodržanie nedá odôvodniť okolnosťami stanovenými zákonom.

Inými slovami, právny úkon sa musí vykonať pred uplynutím lehoty, inak hrozí riziko, že nedodrží stanovenú lehotu a nebude prípustný.

16 Ak uplynie daná lehota, aké prostriedky nápravy majú k dispozícii účastníci, ktorí zmeškali lehotu, t. j. strany v omeškaní?

Nedodržanie prekluzívnej lehoty je definitívne. Inými slovami, už nie je možné podať odvolanie, pokiaľ nedošlo k porušeniu zákona.

Posledná aktualizácia: 29/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.